

KURJER WARSZAWSKI.

D. 28. Sierpnia. — Rok 1841.

Sobota.

№ 228.

Jutro, Ścięcie Śgo Jana.

Jutro w Kościele XX. *Augustjanów* obchodzona będzie doroczna uroczystość N. MARJI POCIESZENIA, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, kazaniami i procesjami przez całą oktawę.

N. PAN raczył udzielić w drodze szczególnej łaski, Pani Koss: *Konopko*, Wdowie po Podpułkowniku b. wojska Pol.; w miejsce pobieranego przez nią obecnie wsparcia tymczasowego, wsparcie dożywotnie, zł. 1,300 rocznie, z zastrzeżeniem wypłaty części obrotowego 2miej córkom, aż do dojścia ich do lat 18 wieku. — Wracający z *Petersburga* do *Wajmaru* J. R. W. Następca tronu Wielkiego Xięstwa *Wajmarskiego*, wczoraj wieczorem przybył do *Warszawy*; odwiedził J.O. Xięcia Namiestnika; nocował w pałacu *Belwederskim*; dziś wyjeżdża. — Rada Administracji: darowiznę przez *Jana Lechowskiego* dla Szkoły elementarnej w *Czerniewicach*, morg gruntu i zł. 100 corocznie dla lepszego tej szkoły uposażenia, a nadto zobowiązał się własnym kosztem dom na szkołę z zabudowaniami wystawić, zatwierdziła.

Dokończenie o Prawie Emerytalnem. Art. 29. Urzędnicy Cesarstwa, w służbie Królestwa znajdujący się którzy przed wysłużeniem w Królestwie lat 5ciu wyjdą ze służby, a w Rosji nabyli prawo do pensji, mogą udawać się z prośbami swemi i dowodami, tyczącymi się służby ich w Królestwie, do władzy Cesarstwa, pod rozkazami której przed przejściem do służby Królestwa zostawali, i gdy na mocy urzędzeń w Rosji obowiązujących pensja przyznana im zostanie, takowa obowiązująca będzie. Art. 30. Stosze Skarbu Cesarstwa pobierana będzie. Art. 31. Stowarzyszeni, w służbie czynnej zostający, chociażby za wysłużone lat 35 przyznana mieli sobie pensję emerytalną, takowej pensji wcześniej pobierać nie mogą, aż gdy zupełnie wyjdą ze służby. Art. 32. Stowarzyszeni, którzyby po wysłużeniu lat 35 otrzymali już całkowite pensje emerytalne, lub nabyli prawa do pozyskania takowych, gdy na rozkaz Rządu w czynnej pozostaną służbie, uwolnieni być mają, licząc od chwili wystąpienia, od uiszczenia składki emerytalnej od płacy, za czynną służbę pobieranej. Art. 33. Zwrot składki emerytalnej na rzecz Urzędników i innych Stowarzyszonych, ani na rzecz ich wdów i sierot, odtąd w żadnym przypadku miejsca mieć nie będzie. Art. 34. Stowarzyszeni, którzy po wysłużeniu, według artykułu 40

Ustawy emerytalnej: z d. 4 (16) Marca 1835 r., lat 15tu, nie z własnej winy, lecz dla zwinionych posad utracą swe miejsca, w celu nabycia prawa do pensji emerytalnej: mogą wnosić do uzupełnienia emerytalnej składki, w artykule 1 ustępu a) niniejszego Ukazu oznaczoną, od płacy, którą na ostatniej posadzie pobierali; a gdy tym sposobem upływie wymagany 20to-letni przeciąg czasu, przyznana im będzie pensja jednej 4tej części takowej ich płacy wyrównującej. Art. 34. Jeżeliby w przyszłości wcielona była do Stowarzyszenia emerytalnej: takowa Instytucja, dotąd do tegoż Stowarzyszenia nie należąca, osoby takową składające, obowiązane będą opłacić na korzyść Stowarzyszenia podwójną ilość składki emerytalnej: wraz z procentem składanym, a to za cały czas służby, w epoce Stowarzyszenia odbytej. Art. 35. Pensje emerytalne i wsparcia, wyznaczone nie na zasadach Ustawy emerytalnej; funduszów Stowarzyszenia emerytalnej: w żadnej części obciążać nie mogą, lecz całkowicie uiszczane będą przez Skarb Królestwa. Art. 36. Profesorowie i Naczący Szkoł Rządowych, oraz Duchowni obojga wyznań Ewangelicznych: (prócz podwyższonych w artykule 1m ustępu a) niniejszego Ukazu składki emerytalnej): zachowują prawo swe do pensji, według zasad Ukazem z d. 19 Kw.: (1 Maia) 1825 r. objętych, z tym wszakże wyjątkiem: że przechodzącym do innej służby Rządowej: ze stanu nauczycielskiego, czas w służbie w tym zawodzie policyjnym będzie do emerytury, stosownie do zasad, Ustawą emerytalną: z dnia 4go (16) Marca 1835 r., tudzież niniejszym Ukazem wskazanych: że jeżeliby pensja Urzędnikowi który przeszedł z wydziału Naukowego, przypadająca za cały czas służby wedle Ustawy z r. 1835, wynosiła mniej od tej, iakaby mu należała podług zasad Ukazu z dnia 19go Kw.: (1 Maia) 1825 r., na ten czas zachowaną mu będzie ta ostatnia pensja. Art. 37. Komisja Emerytalna, odtąd składać się będzie z Prezesa, mianowanego z grona Członków Rady Administracji, i z 4ch Członków, licząc po jednym z każdej Komisji Rządowej i Najwyższej Izby Obrachunkowej. Art. 38. Przepisy Ustawy emerytalnej: z dnia 4go (16) Mar: 1835 r., pozostaną w swej mocy, o ile nie są przeciwne niniejszemu Ukazowi Naszemu, zmianom którego podlegają i wszelkie rozporządzenia, z powodu powyższej Ustawy po jej ogłoszeniu wydane.

Łubo *Kazimierz Bartnikowski*, Uczeń szkoły Tow: Dobr: oddając pieniądze znalezione przez siebie, powinność tylko wypełnił; gdy jednak ofiarowa-

ne sobie przez Właściciela onychże, zł. 4, złożył dobrowolnie na *ciegielkę* do młniącej się *Ochroń*; czyn tak rzadkiej bezinteresowności w chłopczyńie zrodzonym w śród dotkliwej nędzy, nie powinien być pominięty; owszem wynagrodzenie go, posłuży za przykład innym chłopaczkom, którzy nie mogą być pomieszczeni w Szkółce Towar: i korzystać z nauki moralnej, tamże często wykładanej; da im wreszcie poznać że pożyteczność rzadko bez nagrody pozostanie. Mając zatem zapewnienie wielu łaskawych znaiomych że pójdą za moim przykładem i przez dobrowolne składki utworzą *Bartnikowskiemu* taki taki fundusik, składam w Redak: Kurjera zł. 2 z prośbą, aby ogólnie zebrana sumka, została umieszczona w Banku na procent, który dołączany do kapitaliku, aż do czasu dojścia do pełnoletności *Bartnikowskiego*, utworzy fundusz, na rozpoczęcie przez niego obranego sobie w ówczas sposobu do życia. J. G. (Na teże przedmiot D. złożył złotych 5). — Dorożkarz *Wyłot* złożył dobrowolnie zł. 10 na *Ochroń*, za ubliżenie osobie z nim jadącej. — Wyrobnicza przyniosłszy doniesienie dla umieszczenia w Kurjerze, usłyszała gdy czytano podany do ogłoszenia następujący artykuł, a rozrzuwiona wspomniawszy iż utraciła synka, złożyła na *Ochroń* zł. 2. Ów artykuł jest taki: »Dla światłej publiczności naszej, dającej bez ustanku dowody swojego współczucia dla istniejących już dotąd w Warsz: i na Pradze 4ch *Ochroń* czyli schronień dla małych ubogich dzieci, nie będzie zapewne obojętnym wyjątek z artykułu, umieszczonego w Monitorze z d. 12go b. m. i r.; P. *Francheschi* donosząc o *Ochroń*ach we *Florence*, następujące ważne, czyni spostrzeżenia: Między dziećmi ubóstwa od 2ch do 7miu lat wieku, śmiertelność wynosiła 20 na 100. Wszakże od czasu założenia *Ochroń*, liczba ta zmniejszyła się wkrótce do 4 na 100, a naręście na 1 2/3 na 100 dzieci. Co większa okazało się, że od czasu tegoż powiększyło się znacznie odbieranie dzieci z Instytutów *Podrzutków*, do roku bowiem 1829 odbierano prawie rocznie po 150 dzieci, od pierwszej zaś chwili założenia *Ochroń* w roku 1833, zaraz w tymże roku odebrano 214, a w latach następnym aż do roku 1837, odebrano 424 dzieci.» —

Wyszedł z pod prassy *Przewodnik do początkowego poznania dzieiów Państwa Rosyjskiego*, dzieło *Ustratowa*, przekład Fr. *Zatorskiego*, i jest do nabycia w Sklepie Ubogich ex em: po zł. 2 gr. 10; dla PP. Księgarzy biorących w partjach, potęca się stosowny rabat. Tamże jest do nabycia *Rys krótki chronologiczny Historji powszechniej*, dz: *Kajdanowa*, przekład tegoż Autora po zł. 2 gr. 5, partjami z stosownym rabatem i częściami. — Przed kilkunastą dniami wyszedł Nr 36ty *Dziennika muzycz: Flora*, zawierający poszukiwaną i powszechnie ulubioną *Preghiere* z jednej z najnowszej Opery *Donizettego Faworyta*; oraz N° 9 Pisma dodatkowego *Zefira*. Przy tym numerze iako kończącym rok Iszy, pomieszczony jest Spis znajdujących się dotąd w tym *Dzienniku* *śpiewów*. Rok 2gi tegoż *Dziennika muzycz: rozpocznie się z dniem 1 Paźdz: r. b.*, wychodzić będzie iak dotychczas co dni 10. Ponieważ liczba Prenumeratorów powiększa się, a ztąd częstokroć powstaie opóźnienie w wychodzeniu numerów, raczą przeto osoby życzące trzymać nadal ten *Dziennik*, wczesnie go zamówić. Cena prenumeraty w Warsz: złp. 6 gr. 20 kwartalnie, na prowincji zaś złp. 8. Prenumerować można w Warsz: w mieszkaniu Wydawcy, oraz we wszystkich Składach Nót, w Krakowie u *Friedleina*, Kaliszu u *Hirszla*, Lublinie u *Strejbla*, tudzież na wszystkich stacjach pocztor. — Istniejący od lat dawnych w *Warszawie* Dom tak zwany *Rezlerowski*, w tych dniach od strony ulicy *Senatorskiej* gankiem żelaznym przyozdobionym został. Był to pałac należący początkowo do Rodziny *Małachowskich*. W ówczas korpus stanowił część gmachu od *Senatorskiej* ulicy, a dziedziniec od *Krakowskiego-Przedm:* ramiękała krata żelazna. Istnieją ryciny o tem przekonujące. Za panowania Króla *STANISŁAWA AUGUSTA*, Obywatel tutejszy *Rezler* nabywszy posesją wzmiankowaną, wybudował kamienicę 3-piętrową od *Krakowskiego-Przedm:*, i założył w niej obszerne Magazyny mebli i innych kosztownych przedmiotów. Takich Magazynów było pod ów czas w *Warszawie* tylko 3, ale odznaczały się za to obszernością i okazałością niepospolitą. Magazyny te były: *Hampła*

w Pałacu Radziwiłłowskim (dziś Namiestnikowski), Jarzewicza tak zwany *Angielski*, który istniał ieszcze lat temu zaledwo kilkanaście w miejscu gdzie dziś skład fabryki kobierców na Miodowej ulicy i wyżej rzeczony *Rezlera*. W późniejszych czasach dom o którym, mowa, nabytym został przez W. Mich: *Piotrowskiego*; kamienica ta od dawnego czasu stanowi przechód bardzo dogodny i skracaący drogę idącym z *Krakowskiego-Przedn:* na *Senatorską* lub *Miodową* ulicę; nieomylił się twierdząc, że do kilku tysięcy ludzi codziennie tamędy przechodzi. Obok *Rezlerowskiego*, mieści się dom pod gwiazdą niegdys Xiążąt *Wiśniowieckich*, rodziców Króla MICHAŁA dziedziętwo. Jeden z znakomitych Poetów przed 40tu laty pisząc do Damy o pięknych zakładach Warszawy, tak wyraził się o powyższych Magazynach: „I abys wytworności gustu była wzorem, Silep *Hampła* i *Rezlera* będą ci otworem.” — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Skrzytch drzwiach* JP. *Jasiński*; po *Dlaczego* Wszyscy i JPani *Hapert*; w czasie *Wesela w Ojcowie* JPanny *Trawna* 3-kroć i *Wendt*, po ukończeniu Też po 2-kroć. Wkrótce daną będzie pierwszy raz *Krotochwila: Tego mi trzeba*. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. od 19 gr. 15 do 19 gr. 16. Listy zastaw: nowe zł. od 96 gr. 10 do 96 gr. 15; kupon gr. 21 $\frac{2}{3}$.

Z *Petersburga* $\frac{2}{20}$ Sier. — Posel Króla Francuzów, *Baron de Barante*, opuszczając tymczasowo swoje stanowisko, miał zaszczyt być na pożegnaniu, w pałacu *Peterhofskim*, u JJ. CC. Mości NN. *CESARZA* i *CESARZOWEJ*, i N. *RODZINY*. — N. PAN zatwierdził racył na urządzie Marszałka gubernial: *Wołyńs*; Xcia *Konst: Lubomirskiego*. — Dnia 16go b. m. wrócił tu z *Moskwy* JW. Minister Ośw: narodo; *Uwarow*. — N. PAN zezwolił racył na otworenie w całej *Rossji* subskrypcji, celem zbierania dobrowolnych ofiar na wzniesienie w *Toruniu* pomnika *Astronomowi Kopernikowi*. — JJ. CC. WW. Wielka Xiężna *HELENA* *Pawłó*; i W. Xzniczka *MARJA* *Micha*; przybyli do *Odessy*.

Anglja. — Wielu znakomitych Lordów przybyło już do *Londynu* na blizkie zaganienie *Parlamentu*. — Pan *Pottinger* mianowany *Intendentem*

Jnym handlu *Anglików w Chinach*. — *Panama* i *Veragua* ogłosiły się rzeczpospolitami niezawisłemi w *Ameryce centralnej*, a podobno *Nikaragua* i *Honduras* pójdą za ich przykładem. — Ceny pszenicy spadają. — Pogłoski o wzmocnieniu eskadry przy brzegach *Stanów Zjedn:* znowu ustały.

Francja. — 16go b. m. rozpoczęto znowu w *Tuluzie* zliczenie ludności; kilka tłumów ludu zgromadziło się na ulicy, lecz wojsko rychło je rozproszyło. I w innych miastach południowych zliczenie odbywa się bez waznego oporu. — *Gotówka* w *Ministerstwie skarbu* od czasu ostatniego odroczenia izb prawodawczych pomnożyła się o 6 milionów; 17go b. m. summa ogólna dochodziła 120 milionów. *P. Humann* iawnie dał poznać, że nowa pożyczka albo będzie zupełnie zaniechaną, albo przynajmniej zmniejszona o połowę; ponieważ Rząd nie potrzebuje więcej ogromnych wydatków uchwalonych przez Izbę. — Jedno z pism paryzkich zapewnia z wiarogodnego źródła, że *Espartero* bynajmniej nie myślał o oddaleniu *Francuzów* z szpitalu w *Mahon*. — Minister skarbu miał wydać rozkaz do *Brestu*, aby bezzwłocznie wysłało 2 okręty linjowe do *Stanów Zjednocz:*; możność wybuchu wojny między *Anglja* i *Stawami Zjednocz:* wymaga obecności tychże okrętów dla opiekowania się handlem francuzi. — 17go b. m. z przyczyny rozdania nagród uczniom szkół paryzkich, Minister oświecenia *P. Villemain* (*Wilmg*) dał uczyć, na której znajdowali się *Urzednicy uniwersytetu*, *Arcy-Biskup paryzki*, *Prefekci Sekwany* i *Policji*, kilku *Członków Rady municyp:* i wiele młodych *Uczniów celniejszych*. — 15go b. m. z przyczyny odstąpięcia kolumny wielkiej armji w *Buloń*, spalono także kilka świetnych *fajerwerków*, a wiezorem miasto oświetlono. — *Jenerał Tempoure* (*Tampur*) zdołał tylko zjednać *Francuzom* pokolenie *arabskie* liczące ledwo 800 dusz i mogące dostawić 60 *ieźdzców*; zatem spodziewane zawarcie ważniejszego traktatu okaznie się mylnem. — *P. Guizot* (*Gizo*) zahawi kilka dni w departamencie *Kalwados* w swoim mieszkaniu wiejskiem. — *P. Bourqueney* (*Burkeney*) *Sekretarz legacyjny w Londynie*, uzyska poselstwo na stałym lądzie.

Portugalja. — Marszałek *Saldanha* przeznaczony jest na Posła w *Wiedniu*. — W *Lerji* dało się uczuć na początku b. m. częste i dość mocne trzęsienie ziemi.

Niemcy. — Xiążę *Metternich* 20go b. m. przejeżdżał przez *Frankfort n. M.* do *Johannisbergu*. Także do *Frankfortu n. M.* przybył sławny Fortepjanista *Liszt*.

Rozmaitości. — Do *Paryża* wysłano z *Szwajcarii* wołu wazącego 4600 funtów. — Pewien Niemiec umarł teraz pod *Frankfortem n. M.* Całe życie poświęcił szczególnej manji, budowania sobie trumien. Przez lat 20, co 6 miesięcy *Stolara* przynosił mu nową trumnę; on ją przywierzał, grzmacił często że była za ciasna albo za przestronna, za długa albo za krótka; nareszcie niedawno przyniesiona trumna zyskała zupełne jego zadowolenie; i wkrótce też potem życie opuścił.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Tofstoj Hra: Jenerał z Moskwy; Budberg Jenerał z Petersburga; Tyborowski Sędzia Appel: z Kłajdna; Ożarowski Maurycy Hra: z Krakowa; Grabowski Kazimierz Hra: z Bułki; Kleniewski Maurycy Dzie: z Sierakowa; Rudenkov Pułkownik z Karlsbadu; Dąbrowski Hen: Dzie: z Głuszyna; Brzostowski Stanisław Dzie: z Polbork; Niemirycz Józef Dzie: z Łęczyckiego; Lesieski Kasper Dzie: z Gołynia; Pisarzewski Anto: Oby: z Karniewa.

DOMIESIENIA.

Mający dobre rekomendacje, mówiący 7mio językami, a nadewszystko francuskim, życzę otrzymać miejsce przy wojażującym. Wiadomość w Hotelu Smoleńskim u Odźwierzego.

Wczoraj pewna Osoba idąc z Poczty do Pałacu d. Krasinskiego (zwanego czerwonym) na ulicy Mazowieckiej, zostawiła w drodze PARASOL czarno iedwabny, w skórzanym futerales; uprasza się poezwiego Doróżkarza o zwrócenie takowego w wyżej wspomnianym Pałacu, za wynagrodzeniem.

Uprasza się Szanownej Publiczności i P.P. Zegarmistrzów, aby wrazie dostarczenia skradzionego ZEGARU stołowego rep. tjeru, w szafce za szkłem, lub gdy takowy kto sprzedawać będzie, dali znać do Pałacu dawniej zwanego Branickich, przy ulicy Nowy-świat pod Nr 1245, za przyzwoitą nagrodą.

Przy ulicy Nowy-świat w Pałacu dawniej zwanym Branickich, jest od Sgo Michała r. b. do najeścia **LOKAL** na 1m piątrze od ulicy, składający się z 7m

Pokoi, Przedpokoiu, Kuchni, Wozowni, Stajni, Piwnicy, Drwalni i Góry, a wrazie życzenia powiększenia tego Lokalu, dołączone być mogą ieszcze dwa Pokoje na temże samem piątrze. Wiadomość na miejscu.

MŁYN *Evansowski*, o sile 2h koni zwany, służyć mogący do Gorzelnii, Browaru i wszelkiego młewa, we wsi Piekutach w Powiecie Czerskim, jest na sprzedaż; wiadomość o cenie na miejscu, lub w Warszawie przy ulicy Nowomiejskiej pod Nrem 166 u Właściciela Domu.

Cztery **POKOJE** dla Kawalerów, razem lub pojedynczo, ze stołem, meblami, usługą i opalem, są każdego czasu do najeścia. Zyczący sobie, raczą zgłosić się pod Nr 2236 (2302) przy ulicy Nowolińskiej, wprost Kommissji Spraw Wew: i Duch:, do Handla Win.

W domu przy ulicy Bonifratskiej pod Nr 2172, są do wynajęcia nadole, 6 **POKOI** z **KUCHNIĄ**, **SPIŻARNIĄ**, **PIWNICĄ**, **DRWALNIĄ**, z osobnem podwórkiem, a kto by sobie życzył i z ogrodem. W tymże domu są także **OBRAZY** olejno malowane, i **KOPIESZYCHY** za szkłem, do sprzedania.

Żądna jest **OSOBA** któraby mogła przyjąć ohowiazek **GÜWERNERA** na wsi, posiadająca głównie język francuzki i matematykę wyższą; wiadomość w Kantorze Informacyjnym przy ulicy Krak.-Przedm.

Od dni Ściu przybłąkał się **PIES** Wyżeł, pod Nr 1084, zawiadomia się **Właściciela** tegoż, po odbior do dni 14tu, gdyż dotychczasowy posiadacz ma zamiar w tym czasie wyjechać na Wios.

Dzis rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 18. **TEATR WIELKI.** Dzis *Grac* czyli *Dziecie sławione* na kartę. Jutro *Robert*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 3ci raz *Sydons* 22gi raz *Wybor*.

Dzis w Hecy Widowisko Akrobatyczne. Jutro w Ogrodzie *Ohma*, za Wolskimi rogatkami grać będzie **MUZYKA**.

Jutro w Królikarni Familja *Wehnt* g ać i śpiewać będzie od godziny 3 z południa; przytem dostać można *Raków, Kurcząt, i innych Potraw.* *Berty*

Dzis w Kawiarni w domu niegdyś Ossolińskich Nr 739, przy rogoulicy *Flomackie* i *Rymarskiej*, Orkiestra *Krakowska* pod Dyrekcją *P. Rajczaka*, odegra najnowsze dzieła muzyczne, i ulubiony od Publiczności *P. Daneczki* primjer na *Skrzypcach*, odegra niektóre sztuki swej kompozycji. Zacznie się o godzinie 6tej.

Jutro w domu *W. Zagiewnickiej*, obok *Ratusza*, pod Nr 463, w oficyynie, na Śniadanie: **KOEDONY** litewskie i inne *Potrawy.* *Karasińska.*

Jutro w handlu *Maiewskiego* przy ulicy *Bednarskiej*, na Śniadanie: *Indyk młot; faszerow; Conber baraz; Pieczonictę; Kapłon; Poędwica; Rozbratle; Zrazy; Flaki; Raki.*